

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 1.6.2011
COM(2011) 311 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN**

**O viziune strategică pentru standardele europene: avansând în direcția îmbunătățirii și
accelerării creșterii durabile a economiei europene până în 2020**

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN

O viziune strategică pentru standardele europene: avansând în direcția îmbunătățirii și accelerării creșterii durabile a economiei europene până în 2020

(Text cu relevanță pentru SEE)

1. O VIZIUNE STRATEGICĂ PENTRU STANDARDELE DIN EUROPA

1.1. Standardele europene

Standardele sunt documente voluntare care definesc cerințe tehnice sau de calitate pe care trebuie să le respecte produsele, procesele de producție, serviciile sau metodele prezente sau viitoare. Standardele reprezintă rezultatul cooperării voluntare a industriei, autorităților publice și altor părți interesate în cadrul unui sistem fondat pe deschidere, transparență și consens.

Standardele au efecte comerciale pozitive datorită efectului de scădere a costurilor și reducerii asimetriilor informaționale între ofertă și cerere, mai ales în cazul tranzacțiilor transfrontaliere. Mai multe studii econometrice au stabilit o **legătură clară la nivel macroeconomic între standardizare în economie, creșterea productivității, comerț și creșterea economică în general**. Beneficiile economice ale standardizării pot varia semnificativ între diferite țări UE. Studiile arată că impactul standardelor asupra creșterii anuale a PIB poate varia între 0,3 și 1 punct procentual. Pentru Germania, acest impact este estimat la 1 % din produsul național brut, pentru Franța la 0,8 % și pentru Regatul Unit la numai 0,3 %.

Unul dintre aspectele deosebite ale cooperării voluntare între industrie, autorități publice și alte părți interesate din UE este numărul tot mai mare de **standarde europene** adoptate de organismele europene de standardizare (OES-uri)¹, care se aplică pe întreg teritoriul UE. OES-urile sunt organizații independente guvernate de dreptul privat. Pentru industrie, standardele europene rezumă cele mai bune practici într-un anumit domeniu deoarece înglobează expertiza colectivă a actorilor participanți. **Marea majoritate a standardelor europene sunt în continuare inițiate de industrie**, ceea ce indică faptul că aceste instrumente răspund în principal necesităților întreprinderilor și au, mai ales, destinații private.

Standardizarea europeană a constituit un enorm succes și a fost unul dintre factorii care au dus la crearea pieței interne pentru mărfuri. Standardele europene înlocuiesc standarde naționale, adesea în conflict unele cu altele, care, ca atare, pot produce impedimente tehnice unei piețe interne. Numeroase standarde europene sunt

¹ OES-urile sunt următoarele: CEN (Comitetul European de Standardizare), CENELEC (Comitetul European de Standardizare în Domeniul Electrotehnic) și ETSI (Institutul European de Standardizare în Telecomunicații).

elaborate de către OES-uri la cererea Comisiei. O mare proporție din aceste standarde adoptate de OES-uri la cererea Comisiei o reprezintă așa-numitele „standarde armonizate” care asigură îndeplinirea de către produse a cerințelor esențiale instituite în legislația UE de armonizare. Respectarea unui standard european armonizat garantează conformitatea cu cerințele aplicabile, inclusiv cerințele de siguranță, stabilite în legislația UE de armonizare relevantă. Cu toate acestea, utilizarea standardelor armonizate este, în continuare, voluntară, iar un fabricant poate utiliza orice altă soluție tehnică pentru care poate demonstra că produsul rezultat îndeplinește cerințele esențiale. Procentajul standardelor armonizate din totalul standardelor europene a crescut în ultimele două decenii de la 3,55 % la 20 % în 2009.

Standardele europene și standardizarea sunt instrumente politice foarte eficiente pentru UE. Chiar dacă standardele și standardizarea aduc beneficii mult mai extinse economiei europene, ele sunt utilizate ca instrumente politice pentru asigurarea, *inter alia*, a interoperabilității rețelelor și sistemelor, a funcționării corespunzătoare a pieței unice, a unui nivel ridicat de protecție a consumatorului și a mediului, precum și a creșterii gradului de inovare și incluziune socială.

Siguranța consumatorului este un element foarte important al multor standarde europene. Siguranța consumatorului reprezintă, de obicei, principala motivație pentru proiectarea și adoptarea unui standard european. Pe de altă parte, dacă se descoperă o problemă de siguranță când produsul se află deja pe piață (de exemplu, ca rezultat al unei inspecții de supraveghere a pieței), această problemă ar trebui să fie luată în considerare la pregătirea unui nou standard sau la revizuirea unui standard existent. Drept consecință, există o legătură strânsă între standardizare, siguranța produsului și supravegherea pieței, care va fi întărită în viitoarea revizuire a cadrului legislativ al supravegherii pieței.

Standardele europene și alte standarde sunt indispensabile în societatea digitală pentru asigurarea interoperabilității rețelelor și sistemelor, mai ales în domeniul TIC. Într-o societate care funcționează după o logică digitală, soluțiile TIC se utilizează în orice sector economic, ca și în viețile noastre zilnice. Soluțiile, aplicațiile și serviciile TIC trebuie să fie capabile să comunice între ele; ar trebui să fie interoperabile. Interoperabilitatea presupune standarde.

1.2. ...într-un peisaj mondial în rapidă schimbare

Dar lumea s-a schimbat. Standardele se limitau, de obicei, la standarde de produse, dar evoluează din ce în ce mai mult către standarde de prelucrare și producție care acoperă o gamă largă de subiecte. Pe viitor, **standardizarea europeană va juca un rol crucial într-o gamă largă de domenii, mai largă decât astăzi**, mergând de la sprijinirea competitivității europene, protejarea consumatorului, îmbunătățirea accesului persoanelor cu handicap și a persoanelor în vârstă și până la abordarea schimbărilor climatice și a eficienței utilizării resurselor. Pentru a răspunde rapid necesităților în continuă evoluție din toate domeniile, este nevoie de un sistem de standardizare european cuprinzător, incluziv, eficient și actualizat din punct de vedere tehnic. Acest sistem se va baza pe punctele forte ale sistemului existent, dar va trebui, de asemenea, să fie flexibil și capabil să răspundă provocărilor viitorului atunci când acestea apar.

În mod special este vital ca în domenii în care Europa reprezintă principalul motor de inovare în dezvoltarea de noi tipuri de bunuri, servicii și tehnologii comercializabile – de exemplu, în domenii precum vehiculele electrice, securitatea, eficiența energetică și rețelele inteligente – crearea standardelor europene să se realizeze cu rapiditate, cu obiectivul de a le impune ca standarde internaționale. Aceasta ar valorifica la maximum avantajul primului sosit și ar îmbunătăți competitivitatea industriei europene. În astfel de cazuri, chiar dacă rolul OES-urilor este vital, orice întârziere în furnizarea standardului va duce la o acțiune legislativă promptă din partea Comisiei.

Consiliul European din 4 februarie 2011 a confirmat faptul că standardizarea este o condiție-cadru esențială pentru stimularea investițiilor private în mărfuri și servicii inovatoare și că **procesele de standardizare ar trebui să fie accelerate, simplificate și modernizate**. Este esențial pentru economia europeană ca **standardizarea europeană să se adapteze în continuare la peisajul mondial în rapidă schimbare și la mediul economic**. Scurtarea rapidă a ciclurilor de inovare, convergența tehnologiilor, concurența mondială puternică și apariția unor noi jucători pe plan mondial ar putea pune problema sustenabilității sistemului european de standardizare în legătură cu adaptarea la aceste provocări. În noua eră mondială, rolul procesului de standardizare în ceea ce privește conceperea de politici nu poate fi limitat la susținerea legislației europene. Astăzi, standardizarea se realizează într-o măsură tot mai mare la nivel mondial în numeroase domenii, adesea, precum în domeniul TIC, prin foruri și consorții dinamice și rapide. În acest context, utilizarea strategică a standardelor pe de o parte, și standardizarea europeană pe de alta, reprezintă valori strategice pentru asigurarea competitivității UE și un instrument esențial pentru difuzarea de cunoștințe, interoperabilitate, validarea ideilor noi și promovarea inovării. Cu toate acestea, standardele europene pot completa, dar nu pot substitui legislația europeană sau să împiedice legiuitorul european să abordeze probleme majore în UE.

Standardizarea europeană se va extinde în noi domenii și va acoperi noi subiecte. Într-un context economic de globalizare și în rapidă schimbare, standardele vor deveni mai mult decât oricând un instrument de neprețuit pentru comerțul internațional. Cu toate acestea, **succesul punerii în aplicare a standardelor europene va depinde de legitimitatea și de eficiența proceselor de adoptare a acestora**. Caracterul incluziv și viteza procesului trebuie îmbunătățite urgent dacă dorim ca standardele europene să joace un rol mondial.

Standardizarea va juca un rol important în susținerea Strategiei Europa 2020 pentru creștere inteligentă, durabilă și incluzivă, conform celor stabilite în mai multe inițiative emblematice. Uniunea inovării² subliniază faptul că, pentru susținerea inovării, este nevoie de un sistem european de standardizare dinamic și capabil să reacționeze. Inițiativa emblematică privind politica industrială³ pune accentul pe necesitatea ca standardizarea europeană să fie capabilă într-o mare măsură să răspundă la problemele unei lumi în rapidă schimbare pentru a putea sprijini competitivitatea europeană pe piața mondială și pentru a satisface atât necesitățile industriei, cât și cele ale autorităților publice. Agenda digitală pentru

² COM(2010) 546.

³ COM(2010) 614.

Europa⁴ evidențiază importanța standardelor TIC în realizarea interoperabilității între dispozitive, aplicații, colecții de date, servicii și rețele. Iar documentul emblematic pentru o Europă eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor⁵ pune accent pe rolul important al standardelor în încurajarea ecoinovării. De asemenea, standardizarea joacă un rol în măsuri politice precum „Actul privind piața unică”⁶, Comunicarea privind comerțul, creșterea și afacerile internaționale⁷ și Strategia pentru persoanele cu handicap 2010-2020⁸. De asemenea, standardizarea europeană figurează în revizuirea „Small Business Act” pentru Europa⁹. Comunicarea privind „un nou răspuns la o vecinătate în schimbare”¹⁰ se referă, de asemenea, la necesitatea ca țările partenere să pună în aplicare angajamente privind preluarea standardelor UE în cadrul negocierilor legate de acorduri de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare (DCFTA).

Un sistem european de standardizare care susține Strategia Europa 2020 pentru creștere inteligentă, durabilă și incluzivă va trebui să îndeplinească următoarele **obiective strategice**:

- (1) **Standardele trebuie să fie disponibile rapid – mai ales, dar nu numai – pentru asigurarea interoperabilității** între servicii și aplicații în domeniul **tehnologiilor informației și comunicațiilor**, astfel încât Europa să profite pe deplin de avantajele TIC. Standardele TIC cele mai relevante elaborate de OES-uri sau de forurile și consorțiile TIC mondiale, cu condiția ca acestea standarde să respecte un set de criterii de calitate, ar trebui să joace un rol mai predominant în îndeplinirea obiectivelor de politică publică și a necesităților societale. Ar trebui să devină posibilă utilizarea acestor standarde în achizițiile publice sau pentru facilitarea elaborării de politici și a legiferării.
- (2) Standardizarea în cadrul UE va continua să contribuie în mod semnificativ la economia europeană. Standardele europene reprezintă **instrumente strategice puternice de creștere a competitivității întreprinderilor**. Având în vedere că întreprinderile utilizează standardele europene în primul rând ca instrument de facilitare a penetrării pieței de către mărfuri inovatoare și reducere a costurilor de producție, **standardele trebuie să țină pasul cu ciclurile tot mai rapide de dezvoltare a produselor**.
- (3) **Standardele europene elaborate de organismele europene de standardizare vor trebui să răspundă unei cereri în continuă creștere, ca instrument de sprijin al multor politici și acte legislative europene**. Standardizarea europeană are și va avea un impact semnificativ în susținerea pieței unice de mărfuri și servicii și în prevenirea creării de obstacole comerciale în interiorul UE. Utilizarea standardelor ca instrument politic devine posibilă prin tradiția îndelungată a parteneriatului solid între experți voluntari din partea industriei, autorități publice UE, OES-uri, organisme

⁴ COM(2010) 245.

⁵ COM(2011) 21.

⁶ COM(2011) 206.

⁷ COM(2010) 612.

⁸ COM(2010) 636.

⁹ COM(2011) 78.

¹⁰ COM(2011) 303.

naționale de standardizare (ONS-uri) și alte organizații care elaborează standarde. OES-urile răspund pentru gestionarea elaborării și adoptării de standarde europene prin consultare cu membrii lor¹¹.

- (4) **Standardele europene vor afecta din ce în ce mai multe grupuri din societatea europeană**, inclusiv întreprinderi de orice profil și numeroși cetățeni la nivel individual. Un standard este rezultatul unui consens la care au ajuns cei care au participat la elaborarea sa. O gamă suficient de largă de participanți este esențială pentru ca un standard să fie acceptat, atât de către întreprinderi, cât și de către consumatori. **Prin urmare, sistemul european de standardizare trebuie să devină cât de incluziv posibil**, cu toți partenerii angajați față de un sistem înrădăcinat în valorile esențiale ale deschiderii, transparenței și solidității științifice. Îmbunătățirea continuă a structurilor de standardizare și guvernanta va necesita, în plus, colaborarea efectivă și apropiată între toți partenerii, în primul rând între organisme europene de standardizare și organisme naționale de standardizare, pe de o parte, și autorități publice și legislatori, pe de altă parte.
- (5) Standardele joacă un rol important în **susținerea competitivității întreprinderilor europene pe piața mondială**, permițându-le să obțină acces pe piețele străine și să stabilească parteneriate de afaceri în întreaga lume.

Această strategie stabilește un pachet de măsuri, atât legislative, cât și nelegislative. Măsurile legislative sunt incluse în propunerea însoțitoare de regulament privind standardizarea care actualizează și combină legislația europeană existentă și este însoțită de o evaluare de impact¹². Măsurile nelegislative includ acțiuni pe care trebuie să le întreprindă Comisia și o serie de recomandări adresate altor actori din sistemul european de standardizare.

Toate aceste măsuri se bazează pe rezultatele unei reexaminări pe scară largă a sistemului european de standardizare, realizată în perioada 2008-2010, inclusiv raportul EXPRESS¹³, două consultări publice, cartea albă privind modernizarea standardizării TIC în UE¹⁴ și o gamă de studii în profunzime. Informațiile provin, de asemenea, din raportul Parlamentului European din octombrie 2010 privind viitorul standardizării europene¹⁵, care pune accentul pe dezvoltarea punctelor forte și valorilor esențiale ale sistemului existent, îmbunătățirea în ceea ce privește deficiențele acestuia și găsirea echilibrului corect între dimensiunea europeană, cea națională și cea internațională.

¹¹ Calitatea de membru al CEN și CENELEC se atribuie ONS-urilor, în timp ce ETSI utilizează un model „mixt” prin care membrii industriei participă direct la elaborarea de standarde alături de comitetele naționale implicate în stadiile finale ale aprobării unui standard european.

¹² Evaluarea de impact examinează, de asemenea, relevanța activităților de standardizare care fac obiectul unei finanțări UE, ținând seama de cerințele politicilor și legislației UE, conform prevederilor articolului 6 alineatul (2) din Decizia nr. 1673/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 2006 privind finanțarea standardizării europene.

¹³ Grupul de experți pentru revizuirea sistemului european de standardizare (EXPRESS), „Standardizare pentru o Europă competitivă și inovatoare: o viziune pentru 2020”, raport pentru Comisia Europeană, 2010. http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/files/express/exp_384_express_report_final_distrib_en.pdf

¹⁴ COM(2009) 324 din 3.7.2009.

¹⁵ A7-0276/2010

Importanța standardizării europene pentru economia europeană și competitivitatea întreprinderilor europene implică necesitatea, într-o perspectivă pe termen mai lung, a evaluării mai regulate a capacității sistemului european de standardizare de a se adapta la evoluțiile rapide ale mediului și de a contribui la obiectivele strategice interne și externe ale Europei, mai ales în domeniul politicii industriale, al inovării și al dezvoltării tehnologice. Prima evaluare va fi lansată, cel târziu, în 2013.

2. STANDARDIZAREA EUROPEANĂ ÎN SPRIJINUL POLITICII INDUSTRIALE ȘI AL INOVĂRII

Într-o epocă de creștere a concurenței mondiale, îmbătrânire a populației europene și restricții fiscale, competitivitatea europeană depinde de capacitatea noastră de a stimula inovarea în produse, servicii și procese. Din acest motiv, inovarea a fost plasată în centrul strategiei Europa 2020 și al inițiativelor emblematiche ale Comisiei privind „Politica industrială”¹⁶ și „Uniunea inovării”¹⁷.

Beneficiile pentru industria europeană datorate standardelor sunt extraordinare. Standardele aduc reduceri de costuri sau economii care apar în principal datorită economiilor de scară, posibilității de a anticipa cerințele tehnice, reducerii costurilor tranzacționale și posibilității de a avea acces la componente standardizate. Conform Băncii Mondiale¹⁸, unul dintre cele mai importante beneficii economice de pe urma standardelor este că acestea sporesc productivitatea și eficiența inovatoare. Ele permit furnizorilor să obțină costuri unitare mai scăzute prin producerea de loturi mari omogene. În plus, producătorii dobândesc competență și experiență concentrându-se asupra unui număr mai mic de variații ale produsului. Un alt beneficiu îl reprezintă îmbunătățirea accesului pe piață ca rezultat al competitivității sporite datorate unei mai mari eficiențe, reducerii costurilor de comercializare, simplificării acordurilor contractuale (deoarece caracteristicile și funcționalitățile produsului sunt clare datorită standardelor) și calității sporite. De asemenea, standardele duc la relații mai bune cu furnizorii și clienții datorate siguranței sporite pentru consumatori, încrederii mai mari, reducerii riscului de despăgubiri și unei mai mari game de furnizori pentru aceleași motive menționate mai sus. Standardele minime de siguranță reprezintă exemplul cel mai clar al utilizării standardelor pentru rezolvarea problemelor generate de informația imperfectă. Standardele europene au o valoare imensă pentru competitivitatea întreprinderilor care activează în domeniile transporturilor, mașinilor, produselor electrotehnice și în alte industrii prelucrătoare, precum și în domeniul telecomunicațiilor.

Standardele europene bine concepute și prompte pot sprijini **inovarea** în mai multe feluri. Standardele existente pot codifica și răspândi excelența în diferite tehnologii. De asemenea, ele pot facilita introducerea de produse inovatoare prin asigurarea interoperabilității între produsele, serviciile și procesele noi și cele existente, de exemplu, în domeniile proiectării ecologice, rețelelor inteligente, eficienței energetice a clădirilor, nanotehnologiei, securității și e-mobilității. În unele cazuri, inovațiile pot fi acceptate pe piață mai ușor dacă respectă standardele existente pentru

¹⁶ COM(2010) 614.

¹⁷ COM(2010) 546.

¹⁸ *Quality Systems and Standards for a Competitive Edge* (realizat de J. Luis Guasch, Jean-Louis Racine, Isabel Sánchez și Makhtar Diop), Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare/Banca Mondială, 2007.

siguranță, calitate și performanță. Standardele de interoperabilitate pot reprezenta baza unei platforme tehnologice pe care se pot introduce alte inovații, mai ales în ceea ce privește serviciile (de exemplu, utilizarea serviciilor mobile LTE ca platformă pentru soluții de comerț mobil sau platforme publice de cloud computing pentru aplicații e-Guvernare).

În sfârșit, **standardele pot contribui la umplerea golului între cercetare și produse sau servicii care pot fi comercializate**. Un standard poate codifica rezultatele cercetării cu finanțare publică, punându-le astfel la dispoziție drept bază pentru inovații viitoare. Acesta poate fi un mecanism de mare eficiență pentru transferul de cunoștințe și tehnologie. Din nefericire, nu s-a valorificat pe deplin potențialul standardizării în sprijinul inovării. Este în continuare nevoie să se înțeleagă mai bine modul în care interacționează diferitele canale prin care standardele pot stimula inovarea.

Activitățile științifice contribuie esențial la procesul de standardizare. Metodologiile, procesele și materialele care conduc la standarde se definesc, în parte sau în întregime, prin cunoștințele științifice disponibile. Într-adevăr, **cercetarea prenormativă** reprezintă o condiție prealabilă pentru numeroase aplicații industriale promițătoare, ca mediu de stabilire a unor condiții de concurență echitabile pentru cooperarea industrială și un mediu de reglementare predictibil pentru viitoarele evoluții ale pieței.

Ar trebui adoptată la nivel european și național o abordare sistematică a cercetării, inovării și standardizării pentru îmbunătățirea exploatarei rezultatelor cercetării, pentru a ajuta cele mai bune idei să ajungă pe piață și pentru a se obține o recunoaștere largă pe piață.

Atunci când standardele cu o componentă științifică trebuie să fie încorporate în politica Uniunii Europene, se vor defini proceduri pentru a se asigura că ele sunt imparțiale, solide, bazate pe dovezi științifice echilibrate și că țin cont de impactul asupra produselor și serviciilor pe întreaga durată de viață a acestora. În plus față de rezultatele relevante pentru standardizare obținute din proiecte de cercetare cu finanțare UE și din alte surse, **Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene va asigura o contribuție științifică în domeniul său de expertiză** pentru a se asigura că standardele țin cont de productivitatea economică și de necesitățile sociale precum sustenabilitatea în ceea ce privește mediul înconjurător, siguranța și problemele de securitate. Conștientizarea sinergiilor potențiale între cercetare, inovare și standardizare trebuie îmbunătățită și ea printr-o mai bună educație și formare în ceea ce privește standardele. În plus, standardele pot include tehnologii brevetate, mai ales în domenii cu potențial inovator. Prin urmare, politicile DPI ale OES-urilor ar trebui să conțină un echilibru corect între interesele proprietarilor de tehnologie și cele ale utilizatorilor de tehnologie, pentru a evita efectele restrictive asupra concurenței.

Standardele europene reprezintă un pas important pentru aducerea pe piață a rezultatelor cercetării și pentru validarea tehnologiilor. Standardele pot juca acest rol esențial numai dacă țin pasul cu dezvoltarea de tehnologii și cu **cicluri tot mai rapide de dezvoltare a produselor**. În trecut, perioada de timp necesară înainte de începerea lucrărilor de standardizare, combinată cu cei 3-5 ani de care era nevoie înainte pentru elaborarea unui standard european, a însemnat că standardele au rămas

mult prea în urma tehnologiilor în evoluție rapidă, devenind uneori chiar caduce atunci când erau, până la urmă, adoptate. Această problemă devine și mai gravă dacă standardele trebuie să fie utilizate strategic, drept modalitate de stimulare a inovării și de promovare a interoperabilității produselor inovatoare. În consecință, anumite sectoare sunt reticente în a se angaja în standardizare sau sunt incapabile să beneficieze de pe urma efectelor pozitive ale standardelor, precum interoperabilitatea.

Pentru îmbunătățirea acestei situații, doi factori sunt de o importanță esențială: în primul rând, anticiparea eficientă și planificarea standardizării și, în al doilea rând, însăși viteza de dezvoltare a standardelor. Studiile de anticipare și prevedere pot contribui la anticiparea necesităților de dezvoltare de standarde prin stabilirea unei legături între tehnologiile emergente, necesitățile de cercetare pentru viitoare produse și procese și definirea de politici. Se pot aduce numeroase îmbunătățiri în aceste domenii fără a se submina valorile esențiale ale sistemului de standardizare, precum caracterul incluziv, consensul și natura voluntară a standardelor.

Pentru îmbunătățirea planificării activităților sale legate de standardizare, Comisia Europeană va adopta un **Program de lucru pentru standardizare** anual, conform celor stabilite în propunerea de regulament care însoțește această comunicare. Acest program de lucru va identifica priorități strategice pentru standardizarea europeană, pentru mandate¹⁹ și pentru alte acțiuni necesare. Domeniile de inovare vor fi așezate în ordinea priorității utilizând mecanismele stabilite în documentul emblematic „Uniunea inovării”, precum utilizarea parteneriatelor pentru inovare și monitorizarea de către Comisia Europeană a domeniilor de dezvoltare a inovării. Regulamentul propus va simplifica, de asemenea, procedura pentru obiecții față de un standard armonizat adoptat pentru aplicare pentru legislația UE. Finanțarea de către Comisie a standardizării europene va fi orientată în funcție de prioritățile identificate în programul de lucru anual.

Majoritatea părților interesate sunt de părere că **procesele de standardizare europeană ar trebui să fie accelerate, simplificate și modernizate**. Prin urmare, **sprijinul financiar al UE** pentru OES-uri va fi utilizat pentru stimularea îmbunătățirii continue a performanței OES-urilor. Comisia va introduce termene în cererile sale pentru elaborarea de standarde, iar finanțarea va fi condiționată de îndeplinirea de către OES-uri a criteriilor legate, printre altele, de viteza de elaborare a standardelor, reprezentarea adecvată a părților interesate și de calitatea, relevanța și promptitudinea standardelor produse. Obiectivul Comisiei este de a reduce durata medie de dezvoltare a standardelor europene sau pentru obținerea rezultatelor concrete solicitate de Comisie de pe urma standardizării europene cu 50 % până în 2020²⁰.

Sprijinul financiar va depinde, în primul rând, de îmbunătățirea de către OES-uri a **eficienței sistemului european de standardizare** și de îndeplinirea de către secretariatele generale a unor obiective precise. Deja acestea au făcut câțiva pași înainte, precum crearea unui centru administrativ comun CEN-CENELEC sub

¹⁹ Mandatele sunt cereri către OES-uri de a continua lucrările legate de planificarea sau elaborarea de standarde.

²⁰ O reducere a duratei medii de elaborare de la 36 de luni la 18 luni până în 2020.

conducerea unui director-general comun. Cu toate acestea, OES-urile trebuie să modernizeze acum procesele interne, de exemplu, prin explorarea și adoptarea de cele mai bune practici de la organizații de dezvoltare de standarde și prin îmbunătățirea activității comune între ele și cu alte organizații. OES-urile ar trebui, de asemenea, să îmbunătățească vizibilitatea mecanismelor existente de soluționare a litigiilor și să asigure furnizarea de către aceste mecanisme a unui consens într-un cadru de timp adecvat.

Finanțarea pentru sprijinirea activităților de standardizare mandatate va rămâne un stimulent major pentru dezvoltarea de **standarde a căror funcție primară este de a sprijini politicile publice și legislația UE**. Comisia va continua, de asemenea, să sprijine traducerea standardelor armonizate în limbile oficiale ale UE.

Actiuni

- (1) Conform propunerii de regulament care însoțește această comunicare, Comisia va stabili un **Program de lucru anual**, care va identifica priorități pentru standardizarea europeană și mandatele necesare cu termene corespunzătoare. Comisia va stabili programul de lucru după o consultare extinsă a părților interesate relevante.
- (2) Comisia va solicita ca **standardele europene pentru produse și servicii inovatoare** să fie elaborate și adoptate rapid, de exemplu în domeniile proiectării ecologice, rețelelor inteligente, eficienței energetice a clădirilor, nanotehnologiilor, securității și e-mobilității.
- (3) Comisia va condiționa finanțarea OES-urilor de îndeplinirea de către acestea a unor **criterii de performanță** și a unor **obiective** precise care, printre altele, vor specifica faptul că OES-urile vor trebui să optimizeze viteza de dezvoltare de standarde și să își modernizeze practicile de lucru. OES-urile ar trebui să reducă durata medie de dezvoltare a standardelor europene sau pentru obținerea rezultatelor concrete solicitate de Comisie de pe urma standardizării europene cu 50 % până în 2020. În plus, regulamentul va simplifica și va scurta procedura pentru obiecții față de un standard armonizat.
- (4) Atunci când standardele care au o componentă științifică trebuie să fie încorporate în politica Uniunii Europene, Comisia va adopta măsurile necesare pentru a se asigura că la baza procesului european de standardizare se află **dovezi științifice imparțiale, solide și echilibrate**. În plus față de rezultatele relevante pentru standardizare obținute din proiecte de cercetare cu finanțare UE și din alte surse, Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene va asigura contribuția științifică în domeniile sale de expertiză pentru a se asigura că standardele țin cont de competitivitatea economică, necesitățile sociale și problemele de siguranță/securitate, precum și de impactul asupra mediului pe parcursul întregii existențe a produsului.
- (5) OES-urile, statele membre și alte organisme de standardizare sunt așteptate să îmbunătățească **informarea și educația** cu privire la standardizare și legăturile potențiale cu proiectele de cercetare. Cunoștințele publice cu privire la standardizare ar trebui extinse prin intermediul activităților de formare și de informare, precum și prin ateliere dedicate.

3. UTILIZAREA STANDARDELOR PENTRU REZOLVAREA PROBLEMELOR ESENȚIALE ALE SOCIETĂȚII

În domeniile de mare importanță politică și economică, standardele pot fi utilizate în mod strategic pentru accelerarea dezvoltării de soluții inovatoare, inclusiv prin utilizarea TIC. În secolul douăzeci și unu, Europa trebuie să facă față mai multor provocări strategice, mai ales în domenii în care standardele au un potențial deosebit de puternic pentru susținerea politicii UE, precum protecția consumatorului, accesibilitatea, schimbarea climatică, eficiența utilizării resurselor, securitatea și protecția civilă, protecția datelor personale și a intimității persoanelor²¹ și utilizarea TIC pentru interoperabilitate în piața digitală unică.

Standardele joacă un rol important în susținerea **protecției consumatorului**, mai ales prin furnizarea de parametri de securitate în standarde care oferă prezumția de conformitate Directivei privind siguranța generală a produselor²² (DSGP). Prin urmare, Comisia elaborează o propunere în care prevede să ofere posibilitatea adoptării mai rapide a mandatelor pentru standardele europene și să le consolideze rolul în cadrul directivei.

Standardizarea reprezintă deja un instrument esențial pentru **îmbunătățirea accesibilității pentru persoanele cu handicap sau în vârstă**. Aproximativ o zecime din totalul cetățenilor europeni au o anumită formă de handicap și, pe măsură ce populația Europei îmbătrânește, această cifră va crește. Standardele care țin cont de considerațiile de accesibilitate, urmând principiul „proiectare pentru toți”²³, au un potențial deosebit pentru înlăturarea obstacolelor și capacitatea persoanelor cu handicap pentru participarea la toate aspectele societății. „Proiectarea pentru toți” contribuie la îmbunătățirea accesului egal pentru toate persoanele la; *inter alia*, ocuparea unui loc de muncă, mediul construit, transport, facilități medicale, informații și comunicare, educație, petrecerea timpului liber și cultură. De asemenea, standardele elaborate în conformitate cu acest principiu pot susține inovarea și crearea unei adevărate piețe unice europene a produselor și serviciilor accesibile pentru persoanele cu handicap și în vârstă. Procesele de standardizare europeană aplicate serviciilor sociale ar putea reprezenta foarte bine o cale de diseminare a **inovării sociale** printr-un mare număr de entități și ar oferi furnizorilor un stimulente vizibil pentru a face progrese în direcția adecvată. Prin urmare, cerințele de accesibilitate trebuie luate în considerare în toate activitățile relevante de standardizare, printre altele, prin implicarea mai extinsă a organizațiilor care reprezintă persoanele cu handicap, a experților în ceea ce privește accesibilitatea și a altor profesioniști relevanți. Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu handicap a intrat în vigoare pentru UE la 22 ianuarie 2011 și a fost ratificată de 17 state membre, în timp ce, pentru celelalte state membre, procesul de ratificare este în curs. Convenția cere statelor părți să promoveze proiectarea universală în elaborarea de standarde și să dezvolte, să promoveze și să monitorizeze punerea în aplicare a standardelor minime pentru accesibilitatea facilităților și serviciilor deschise sau

²¹ COM(2010) 609, „O abordare globală privind protecția datelor cu caracter personal în Uniunea Europeană”.

²² Directiva 2001/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 decembrie 2001 privind siguranța generală a produselor.

²³ Mandatul M 473 „Proiectare pentru toți”.

furnizate publicului. Activitatea de standardizare europeană poate contribui la punerea în aplicare a convenției în Europa.

Standardizarea europeană poate susține legislația și politicile legate de **schimbarea climatică, creșterea economică durabilă și pot promova tranziția la o economie cu emisii scăzute de carbon și eficiență din punct de vedere al utilizării resurselor**. Standardele încurajează eficiența utilizării resurselor prin integrarea cerințelor legate de criteriile de stabilire a încetării statutului de deșeu, durabilitate și capacitate de reciclare. Standardele de măsurare vor avea o importanță specială în evaluarea emisiilor și a impactului asupra mediului, ceea ce va oferi posibilitatea unor îmbunătățiri în performanța de mediu a produselor și a proceselor de producție. În acest sens, se încurajează utilizarea instrumentelor de analiză a ciclului de viață elaborate la nivelul UE²⁴. De asemenea, acestea vor fi esențiale pentru dezvoltarea de noi piețe pentru produse și servicii mai ecologice și pentru facilitarea accesului la piață pentru noi jucători. Pe viitor, va fi necesar să se ia în considerare factorii de mediu la elaborarea de standarde în alte domenii, proces cunoscut sub denumirea de „centralizare a cerințelor de mediu”²⁵. Comisia recunoaște progresele înregistrate de OES-uri în sprijinirea celor care elaborează standarde la identificarea și înțelegerea impacturilor de bază asupra mediului și la determinarea posibilității de abordare a acestora atunci când se elaborează un standard. Cu toate acestea, eforturile de abordare efectivă a aspectelor de mediu în ONS-uri rămân fragmentate. Prin urmare, centralizarea cerințelor de mediu ar trebui să rămână o prioritate de prim rang pentru OES-uri și ONS-uri. În mod special ONS-urile trebuie să îmbunătățească implicarea organizațiilor neguvernamentale (ONG-urilor) de mediu în procesul de elaborare de standarde.

Accelerarea standardizării reprezintă cheia creării unei piețe de dimensiuni europene pentru produsele de securitate și reprezintă deja o prioritate pentru Comisie²⁶. În domeniul securității, viteza reprezintă o condiție esențială pentru contracararea amenințărilor noi și emergente, deci ar trebui să se utilizeze la maximum procedurile accelerate de standardizare. În plus, standardele pentru anumite aplicații de securitate, precum scanerile la aeroporturi sau la imprimantele de bancnote, ar trebui să fie disponibile numai pentru entități care posedă garanțiile de securitate necesare.

Acțiuni

- (6) Comisia va revizui **Directiva privind siguranța generală a produselor**, în care prevede, în mod special, să consolideze rolul standardelor europene și să scurteze procedura pentru adoptarea acestora.

²⁴ *International Life Cycle Database Handbook* (<http://lct.jrc.ec.europa.eu/>); lucrări în desfășurare cu privire la amprenta de mediu a produselor și corporatistă (http://ec.europa.eu/environment/eussd/corporate_footprint.htm, http://ec.europa.eu/environment/eussd/product_footprint.htm)

²⁵ A se vedea mandatele de proiectare ecologică deja emise pentru o gamă de grupuri de produse, de exemplu, M/439, M/450, M/451, M/469, M/470.

²⁶ COM(2009) 691.

(7)	Comisia va extinde utilizarea strategică a standardizării în sprijinul legislației și a politicilor privind mediul și accesibilitatea , precum și în domeniul securității și protecției civile .
(8)	Statele membre ar trebui să asigure implicarea efectivă a părților interesate, a ONG-urilor de mediu și a reprezentanților persoanelor cu handicap și în vârstă în standardizarea la nivel național .
(9)	OES-urile și ONS-urile ar trebui să se asigure că standardele țin cont pe deplin de factorii de mediu și de accesibilitate și să implice în mod adecvat părțile lor interesate reprezentative .

4. UN PROCES INCLUZIV DE ELABORARE DE STANDARDE

Puterea unui standard voluntar depinde de puterea consensului la care s-a ajuns în cursul elaborării sale. Un consens puternic este vital pentru ca un standard să fie acceptat și utilizat de industrie. Acceptarea unui standard de către alte părți interesate este importantă în acele domenii în care standardele se utilizează în sprijinul politicilor publice și legislației. Cu toate acestea, în prezent, nu toate părțile interesate relevante sunt reprezentate adecvat în procesul de standardizare. În timp ce **IMM-urile** formează coloana vertebrală a economiei europene, societățile mari sunt în continuare mai bine reprezentate în diferitele organisme tehnice ale standardizării europene. Aceasta din cauză că IMM-urile au puțini angajați și rareori își pot permite o diviziune a muncii prin care un angajat să participe pentru un interval de timp relevant la dezvoltarea de standarde. Costurile necesare în materie de timp, cheltuielile de călătorie și taxele de membru sunt, proporțional, prea ridicate.

În plus, **standardele se extind în noi domenii**. Tradițional, standardele s-au produs pentru coordonare tehnică. În prezent, standardele se elaborează și pentru utilizarea mai largă în cadrul organizațiilor, de exemplu, pentru a oferi acestora orientări în ceea ce privește sistemele de gestionare, serviciile sau aspectele de mediu și sociale. În plus, chiar dacă standardele sunt elaborate de actori privați, standardele mai tradiționale au adesea un impact semnificativ asupra societății în sens mai larg, afectând siguranța și bunăstarea cetățenilor, eficiența rețelelor, mediul și alte domenii de politică publică.

Prin urmare, **IMM-urile și părțile interesate societale** care reprezintă aceste grupuri mai extinse (de exemplu, consumatori, sindicate, ONG-uri de mediu, organizații pentru și de persoane cu handicap) **trebuie să fie pe deplin implicate în procesul de standardizare**. Una dintre posibilitățile pe care le au OES-urile pentru îndeplinirea acestui obiectiv este de a se inspira din modelul utilizat pentru standardul de orientare ISO²⁷ privind responsabilitatea socială, așa numita „linie alternativă de producție”. Acest model are o relevanță specială pentru articole de muncă foarte sensibile sau de interes public special.

În prezent, modelul de apartenență la ETSI este deja deschis participării directe a IMM-urilor. În cazul CEN și CENELEC, participarea IMM-urilor și a părților

²⁷

ISO 26000.

interesate societale la dezvoltarea de standarde europene este canalizată prin ONS-uri. Aceasta este o consecință a „**principiului delegațiilor naționale**”, prin care interesele tuturor părților interesate la nivel național sunt reprezentate în cadrul CEN și CENELEC prin intermediul ONS-urilor lor. Avantajul respectării acestui principiu este că mare parte din activitate se desfășoară la nivel național, scăzând astfel costurile de participare, în special de deplasare și ținându-se cont de elementele naționale specifice, de exemplu de limbă. Având în vedere că acest principiu va continua să se afle la baza sistemului de standardizare în cadrul CEN și CENELEC, ONS-urile trebuie să fie capabile să asigure o platformă solidă pentru realizarea consensului. În timp ce unele ONS-uri au înregistrat progrese remarcabile în acest domeniu, altele trebuie să fie mai proactive în implicarea părților interesate care nu participă prin tradiție la procesul de standardizare. În unele cazuri, prețul standardelor rămâne un obstacol în calea accesului IMM-urilor și al părților interesate societale. Cele mai bune practici, precum rate speciale sau pachete la preț redus pot înlătura aceste obstacole menținând, în același timp, sau chiar îmbunătățind, viabilitatea financiară a sistemului.

În toate activitățile lor, CEN, CENELEC și ETSI urmează **principiile esențiale ale standardizării**²⁸ stabilite de **Organizația Mondială a Comerțului** în contextul Acordului privind barierele tehnice în calea comerțului²⁹. Luând drept bază criteriile OMC, OES-urile și ONS-urile ar trebui să elaboreze în mod voluntar **un sistem cu parametri măsurabili pentru a demonstra că ONS-urile respectă aceste criterii și pentru a asigura îmbunătățirea continuă a sistemului european de standardizare**.

Acest sistem ar trebui să formeze baza unei viitoare **evaluări inter pares** a ONS-urilor care ar trebui să includă alte elemente precum structura costurilor, transparența și eficiența. Cooperarea sporită între ONS-uri, inclusiv schimbul de bune practici și proiectele de înfrățire vor contribui, la rândul lor, la îmbunătățirea performanțelor ONS-urilor.

Există, de asemenea, un domeniu de aplicare semnificativ pentru extinderea participării IMM-urilor și a părților interesate societale în cadrul comitetelor de standardizare europene, chiar dacă problemele legate de timp și costuri reprezintă obstacole semnificative. Chiar dacă OES-urile au început să acționeze pentru a îmbunătăți participarea IMM-urilor la procesul de standardizare și profitul lor de pe urma acestui proces. Comisia va continua, prin urmare, să sprijine financiar **participarea IMM-urilor și a părților interesate societale în cadrul comitetelor de standardizare europene**³⁰. De asemenea, Comisia va continua să sprijine organizațiile europene care reprezintă IMM-urile și părțile interesate societale prin finanțarea activităților secretariatelor acestora. În plus, CEN și CENELEC ar trebui să pună în aplicare pe deplin recomandările raportului „Accesul IMM-urilor la

²⁸ Principiile esențiale sunt: transparența, deschiderea, imparțialitatea și consensul, eficiența și relevanța, precum și coerența.

²⁹ Organizația Mondială a Comerțului, Obstacole tehnice în calea comerțului: anexa 3c Cod de bune practici pentru pregătirea, adoptarea și aplicarea de standarde: http://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/17-tbt_e.htm.

³⁰ De exemplu, prin intermediul Trusei de standardizare pentru întreprinderi mici și mijlocii (SMEST 1 & 2).

standardizarea europeană”³¹. Ele ar trebui, de asemenea, să își adapteze regulamentele interne în sensul consolidării poziției asociațiilor europene de IMM-uri și părți interesate societale.

Acțiuni

- (10) Comisia va cere ca OES-urile să evalueze introducerea de **procese de lucru alternative și mai favorabile incluziunii** („linia alternativă de producție”), în mod special pentru articole de muncă foarte sensibile sau de interes public special.
- (11) Comisia va solicita OES-urilor și ONS-urilor să pună în aplicare un sistem voluntar prin care să se demonstreze că ONS-urile respectă criteriile de acordare a calității de membru bazate pe **principiile OTC ale OMC** și că OES-urile monitorizează cu regularitate această respectare. În plus, Comisia solicită OES-urilor să raporteze anual Comisiei rezultatele acestor exerciții de monitorizare.
- (12) De asemenea, Comisia va solicita OES-urilor și ONS-urilor să conceapă un sistem de **evaluare inter pares** pentru monitorizarea activă, printre altele, a participării extinse la procesul de standardizare.
- (13) Participarea **organizațiilor reprezentative la nivel național ale IMM-urilor și părților interesate societale** ar trebui să fie susținută de statele membre, inclusiv prin mijloace de sprijin financiar, după caz.
- (14) Organismele naționale de standardizare sunt încurajate să **ofere standarde la rate speciale sau pachete de standarde la preț redus** pentru IMM-uri și părți interesate societale.
- (15) Poziția **asociațiilor europene care reprezintă IMM-urile și părțile interesate societale** ar trebui consolidată, *inter alia*, prin continuarea sprijinului financiar din partea Comisiei.

5. STANDARDIZAREA ȘI PIAȚA UNICĂ EUROPEANĂ PENTRU SERVICII

O piață unică europeană prosperă și pe deplin funcțională reprezintă cheia realizării strategiei Europa 2020, după cum se subliniază în inițiativa emblematică „Către un Act privind piața unică”³². Piața unică se bazează pe cele patru libertăți de mișcare: a persoanelor, mărfurilor, serviciilor și capitalului. Într-unul dintre aceste domenii, mărfurile, sistemul de standardizare european a avut deja o contribuție importantă, în principal prin intermediul „Noii abordări” față de legislație, destinată să prevină crearea de obstacole tehnice în calea comerțului.

Chiar dacă standardele europene se folosesc deja pe scară largă pentru transporturi și logistică, servicii poștale și rețele și servicii de comunicații electronice, **standardele europene voluntare au jucat un rol mai puțin proeminent în susținerea completării pieței unice pentru servicii și în contribuția la competitivitatea**

³¹ de Vries, Blind, Mangelsdorf, Verheul, van der Zwann, „SME access to European standardization”, Rotterdam, 2009.

³² COM(2010) 608.

acestui sector-cheie al economiei europene. Serviciile reprezintă astăzi unul dintre principalele motoare ale economiei UE, reprezentând peste două treimi din PIB-ul UE și fiind sursa întregii creații nete de locuri de muncă din ultimii ani. Cu toate acestea, piața unică pentru servicii nu își valorifică pe deplin potențialul atâta timp cât continuă să existe pe piața unică numeroase obstacole juridice și administrative în calea serviciilor. În acest context, standardele au un puternic potențial de a contribui la un sector de servicii mai prosper și mai extins la nivel european și, prin aceasta, la o economie mai inovatoare și mai competitivă, prin îmbunătățirea interoperabilității și a calității serviciului.

Progresele în elaborarea de standarde europene pentru servicii au fost, cu toate acestea, lente și în ultimii ani s-a constatat o creștere rapidă a prezenței standardelor în servicii mai degrabă la nivel național decât european (453 de noi standarde naționale în 2005-2009, față de numai 24 europene). Această proliferare a standardelor naționale riscă să creeze obstacole în calea comerțului cu servicii în interiorul UE, prin cerința ca întreprinderile să se adapteze la un număr tot mai mare de standarde naționale diferite în interiorul pieței unice.

Iată de ce, comunicarea Comisiei privind „Actul privind piața unică: douăsprezece pârgii pentru stimularea creșterii și întărirea încrederii cetățenilor” include printre cele douăsprezece acțiuni prioritare ale sale care ar urma să fie adaptate de instituțiile UE, înainte de finalul anului 2012, **includerea serviciilor în sistemul de standardizare europeană. Prin urmare, regulamentul propus privind standardizarea europeană include în domeniul său de aplicare standarde voluntare privind serviciile** pentru a reduce probabilitatea apariției mai multor standarde naționale care să intre în conflict unele cu altele și pentru oferirea posibilității Comisiei, după o examinare corespunzătoare, de a emite mandate prin care solicită elaborarea de standarde europene privind serviciile. Răspunsurile la consultarea publică privind reforma sistemului de standardizare au arătat un sprijin larg pentru această propunere. Cu toate acestea, regulamentul propus nu va extinde la servicii notificarea proiectelor de norme obligatorii pentru produse, deoarece nu acesta este obiectivul său. Propunerea nu va modifica acest sistem, prin care proiectele de reglementări tehnice referitoare la produse și servicii ale societății informaționale trebuie să fie notificate Comisiei și celorlalte state membre. Extinderea acestui sistem la domeniul serviciilor ar putea fi examinată ceva mai târziu în contextul revizuirii Directivei 98/34/CE.

Standardele europene pentru servicii trebuie să țină cont de interesul public și să se bazeze pe consens și să fie orientate către piață, în timp ce se acordă prioritate necesităților operatorilor economici și ale părților interesate direct sau indirect afectate. Prin urmare, Comisia intenționează să consulte părți interesate din industria serviciilor, astfel încât să asigure trecerea acestui test de relevanță de piață de către orice standard viitor. **Grupul la nivel înalt pentru servicii destinate întreprinderilor** propus în Comunicarea Comisiei „Către un Act privind piața unică”³³ ar trebui să fie folosit și drept forum de discuție a acestor aspecte, precum și a altora legate de standardizarea serviciilor. Ar trebui remarcat că marea majoritate a întreprinderilor din sectorul serviciilor sunt întreprinderi mici. Prin urmare,

³³

COM(2010) 608.

participarea IMM-urilor și a părților interesate societale este esențială pentru procesul de standardizare.

Acțiuni

- (16) **Standardele pentru servicii** vor fi incluse în domeniul de aplicare al noului regulament privind standardizarea care însoțește prezenta comunicare.
- (17) Atunci când există o cerere din partea pieței și în urma unei consultări a părților interesate, Comisia va solicita **elaborarea de standarde voluntare pentru sectorul serviciilor orientate către piață, bazate pe consens și care țin cont de interesul public.**
- (18) Comisia va institui un **Grup la nivel înalt pentru servicii destinate întreprinderilor** care va examina, de asemenea, aspecte legate de standarde în industrii.

6. STANDARDIZARE, TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI COMUNICAȚIILOR (TIC) ȘI INTEROPERABILITATE

TIC este responsabilă pentru 5 % din PIB-ul european cu o valoare anuală de piață de 660 miliarde EUR. Totuși, acest impact economic este minimalizat de impactul rolului stimulat pe care TIC îl joacă în creșterea productivității tuturor celorlalte sectoare economice. În plus, TIC influențează direct viețile cetățenilor particulari, ținând cont că în UE există peste 250 de milioane de utilizatori zilnici ai internetului și aproape toți cetățenii europeni dețin telefoane mobile. Aceasta a schimbat deja profund întreprinderile și societatea în numeroase feluri, iar ritmul acestor schimbări va continua să se accelereze: conținutul atractiv și serviciile disponibile într-un mediu internet eficient stimulează cererea pentru o viteză și o capacitate mai mare care, la rândul său, va crea noi întreprinderi și va duce la apariția unor servicii și mai inovatoare.

Standardele trebuie să fie disponibile pentru asigurarea interoperabilității între dispozitive, aplicații, colecții de date, servicii și rețele, astfel încât Europa să profite pe deplin de avantajele TIC. De asemenea, utilizarea standardelor trebuie să fie promovată, inclusiv prin achiziții publice și politici și legislație UE relevante.

În același timp, odată cu schimbarea dramatică a peisajului TIC, s-a schimbat dramatic și peisajul standardizării TIC. Alături de organizațiile tradiționale de stabilire de standarde, **foruri și consorții TIC** specializate și organizate la nivel mondial au devenit mai active și unele au ajuns să fie organizații de frunte în elaborarea de standarde TIC. De asemenea, aceste organizații de frunte pun în aplicare în general norme, procese și proceduri conforme, în mare măsură, cu cele stabilite de OMC pentru organizațiile internaționale de standardizare. Cu toate că OES-urile fac deja eforturi considerabile pentru a coopera mai strâns cu forurile și consorțiile, standardele elaborate de acestea din urmă nu sunt integrate în standardele europene.

Este necesar să se ajungă cel puțin la un nivel adecvat de interoperabilitate și să se asigure posibilitatea responsabililor cu achizițiile publice să obțină servicii și aplicații TIC interoperabile. Aceasta ar trebui să se realizeze luând în considerare tehnologiile

de astăzi în condițiile în care, în domenii precum Internet și World Wide Web, peisajul standardizării este ocupat de foruri și consorții și nu de OES-uri. În această perspectivă, Comisia a emis propuneri detaliate de consultare publică pentru modernizarea standardizării TIC europene sub forma unei cărți albe³⁴. Având în vedere reacțiile pozitive la cartea albă, Comisia va continua prin punerea în aplicare a acestor propuneri.

După cum s-a prevăzut în „Agenda digitală pentru Europa”³⁵, regulamentul va institui un sistem prin care cele mai relevante **standarde TIC, elaborate de foruri și consorții TIC mondiale de frunte se pot utiliza în achizițiile publice pentru a contribui la evitarea blocajului și încurajarea concurenței** în furnizarea de servicii, aplicații și produse TIC interoperabile. În unele cazuri, atunci când sunt definite în contextul politicilor și inițiativelor strategice, arhitecturilor și cadrelor de interoperabilitate TIC, punerea în aplicare a interfețelor standardizate adoptate la nivel mondial poate fi solicitată în procedurile de achiziții publice, cu condiția ca principiile de deschidere, de echitate, de obiectivitate și de nediscriminare, precum și directivele privind achizițiile publice să fie respectate.

Standardele TIC selectate vor **completa standardele europene** și trebuie să respecte **criteriile de calitate**. Aceste criterii, care abordează atât procesele de elaborare a standardelor, cât și standardele înseși, acoperă aspecte precum deschiderea, transparența și neutralitatea și impun cerințe minime precum cele aplicate de OES-uri pentru tratamentul drepturilor de proprietate intelectuală (PI).

Comisia va utiliza pentru politici europene într-o măsură tot mai mare standarde TIC selectate elaborate de alte organizații de elaborare de standarde decât OES-urile, cu condiția ca aceste standarde să respecte aceste criterii de calitate, mai ales atunci când interoperabilitatea între dispozitive, aplicații, colecții de date, servicii și rețele trebuie îmbunătățită în continuare. De exemplu, în domeniul în continuă evoluție al cloud computing-ului, eforturile de standardizare și standardele sunt numeroase și dispersate. Sunt necesare eforturi pentru asigurarea utilității acestor standarde pentru susținerea preocupării europene pentru asigurarea posibilității utilizatorului de a alege prin interoperabilitate și portabilitate a datelor.

Dacă Europa dorește să obțină prompt standardele TIC de care are nevoie, este absolut necesar să existe un **dialog permanent** între autoritățile publice și părțile interesate și între organizațiile de elaborare de standarde, inclusiv foruri și consorții. De asemenea, Comisia va continua să exploreze cu părțile interesate modalități de creștere în continuare a transparenței și previzibilității tratamentului PI în standardizarea TIC. În paralel, Comisia va susține și va încuraja OES-urile să continue să-și consolideze cooperarea cu forurile și consorțiile, mai ales în sensul introducerii specificațiilor forurilor/consorțiilor în sistemul european de standardizare, de exemplu prin proceduri accelerate.

³⁴ Modernizarea standardizării în domeniul tehnologiei informației și a comunicațiilor (TIC) în UE – direcții de înaintare – COM(2009) 324, 3.7.2009.

³⁵ COM(2010) 245.

Acțiuni

- (19) Propunerea de regulament care însoțește această comunicare va permite referirea în documentele de achiziții publice la **standarde TIC selectate** care sunt acceptate pe scară largă pe piață și respectă un set de criterii de calitate bazate pe principiile OMC pentru procesele internaționale de standardizare, în domenii în care OES-urile nu sunt active, în care standardele OES nu au fost recunoscute de piață sau în care aceste standarde au devenit caduce.
- (20) În **politicile UE**, Comisia va utiliza într-o măsură tot mai mare **standarde TIC selectate** care respectă același set de criterii de calitate, mai ales atunci când interoperabilitatea între dispozitive, aplicații, colecții de date, servicii și rețele trebuie îmbunătățită în continuare.
- (21) În 2011, Comisia va crea și va prezida o **platformă multi-părți interesate** pentru a oferi consiliere Comisiei în aspecte legate de punerea în aplicare a politicii de standardizare în domeniul TIC, inclusiv programul de lucru pentru standardizarea TIC, stabilire de priorități în susținerea legislației și a politicilor și identificare de specificații elaborate de foruri și consorții TIC mondiale.
- (22) Statele membre ar trebui să **extindă utilizarea standardelor, inclusiv a standardelor TIC selectate, la achizițiile publice de TIC** pentru promovarea interoperabilității și inovării și pentru evitarea blocajelor.
- (23) OES-urile sunt așteptate să îmbunătățească continuu procesele de **introducere a standardelor TIC elaborate de alte organizații de elaborare a standardelor în sistemul european de standardizare**, de exemplu, prin proceduri accelerate.

7. STANDARDELE URMEAZĂ SĂ ÎMBUNĂTĂȚEASCĂ COMPETITIVITATEA UE PE PIAȚA MONDIALĂ

Europa joacă deja un rol important în standardizarea internațională prin ONS-urile europene care sunt toate membre ale ISO și IEC. Standardele joacă un rol important în **susținerea competitivității întreprinderilor europene pe piața mondială**, permițându-le să obțină acces pe piețele străine și să stabilească parteneriate de afaceri în întreaga lume³⁶.

Prin urmare, sistemul european de standardizare recunoaște primatul standardelor internaționale prin intermediul acordurilor de la Viena și Dresda care au stabilit cadrul de cooperare între OES-uri și organisme internaționale de standardizare. Standardele internaționale, în mod special, contribuie la înlăturarea obstacolelor în calea comerțului care apar din diferențele între regulamentele tehnice din diferite țări și reprezintă un instrument puternic pentru promovarea convergenței regulamentare. Prin urmare, standardele europene ar trebui, pe cât posibil, să se bazeze pe standarde acceptate la nivel internațional ale ISO, IEC și ITU. Prin urmare, ar trebui să se exploreze și alte oportunități de extindere a convergenței cu standardele internaționale. Standardele europene sunt necesare atunci când nu sunt disponibile

³⁶ Inițiativa emblematică Europa 2020 Comerț, creștere și afaceri internaționale - COM(2010) 612.

standarde internaționale sau atunci când acestea nu servesc în mod adecvat obiectivele legitime ale reglementărilor sau politicilor. Atunci când standardele europene deviază de la standardele internaționale existente, ar trebui să se ofere un rezumat al motivelor devierii.

În timp ce UE și AELS s-au angajat să pună în aplicare toate standardele internaționale compatibile cu valorile standardizării europene, prin retragerea standardelor europene contrare, nu există niciun angajament la fel de extins în sensul utilizării standardelor internaționale din partea niciunei alte țări sau organizații regionale. Prin urmare, UE va continua să **promoveze utilizarea standardelor internaționale**, va rămâne proactivă în evitarea măsurilor protecționiste și așteaptă o atitudine similară din partea partenerilor săi.

Europa este adesea inovatoare în dezvoltarea de noi tipuri de bunuri, servicii și tehnologii cu potențial comercial, de exemplu în domenii precum vehiculele electrice, securitatea, eficiența energetică și rețelele inteligente. Prin stimularea dezvoltării de standarde europene sau internaționale în aceste domenii, Europa poate să valorifice la maximum avantajul primului sosit și să îmbunătățească competitivitatea industriei europene. **Organismele de standardizare cu baza în UE ar trebui, prin urmare, să continue să avanseze propuneri pentru standarde internaționale** în acele domenii în care Europa este lider mondial pentru a valorifica la maximum avantajul competitiv european. Standardizarea internațională va fi importantă și pentru abordarea problemelor societale, precum schimbarea climatică, accesibilitatea și condițiile de trai ale unei populații în curs de îmbătrânire. Pentru o acțiune eficientă în acest sens, va fi nevoie de îmbunătățirea cooperării între OES-uri și omologii internaționali ai acestora în timpul fazei pregătitoare a elaborării de standarde.

Standardizarea europeană poate inspira țările vecine și alte regiuni din întreaga lume. Sistemul european de standardizare ar trebui să fie promovat printr-o vizibilitate extinsă și mai bine coordonată și prin inițiative de asistență tehnică, de exemplu, de îmbunătățire a participării țărilor în curs de dezvoltare și cel mai puțin dezvoltate la activitatea de stabilire de standarde internaționale sau prin stabilirea pe piețe terțe a experților în standardizare și reglementarea pieței interne.

Având în vedere că UE acordă, în politica sa comercială, o atenție specială **SUA, Chinei, Rusiei, Japoniei, Indiei și Braziliei**, este important pentru relațiile noastre economice cu aceste țări să se consolideze cooperarea cu ele în ceea ce privește standardizarea. În acest context, Comisia salută în mod special rezultatele Consiliului Economic Transatlantic (TEC) și ale Forumului de cooperare la nivel înalt în domeniul reglementării (HLRCF) în îmbunătățirea cooperării în amonte în ceea ce privește standardizarea între UE și SUA în domeniile eficienței energetice, vehiculelor electrice, accesibilității și rețelelor inteligente. Cooperarea între Comisie și China a adus, de asemenea, rezultate promițătoare și ar trebui să se adopte inițiative similare cu alți parteneri, precum India.

În cadrul **politicii europene de vecinătate**, se promovează modelul UE de reglementare și se încurajează partenerii să utilizeze posibilitatea de a profita de atractivitatea unui mediu comun de reglementare. Mai mulți parteneri au adoptat deja o abordare pe scară largă a convergenței cu standardele UE și acționează în sensul punerii în aplicare a angajamentelor privind adoptarea acestor standarde europene în

vederea negocierii unor acorduri de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare (DCFTA) cu UE.

Utilizarea pe scară mai largă a standardelor internaționale în reglementare reprezintă, de asemenea, un instrument puternic de realizare a convergenței regulamentare între diferite țări și blocuri comerciale pentru asigurarea funcționării corespunzătoare a piețelor mondiale, inclusiv a piețelor financiare. În timpul negocierilor comerciale și al dialogului privind reglementarea, Comisia Europeană și statele membre ar trebui, prin urmare, să continue să promoveze convergența în materie de reglementare și să utilizeze inițiativele sectoriale existente, care includ o componentă de standardizare. De asemenea, UE ar trebui să acționeze, împreună cu partenerii săi internaționali, în sensul promovării utilizării standardelor internaționale voluntare în reglementare și în sensul îmbunătățirii deschiderii, transparenței și calității/eficacității proceselor proprii respective.

OES-urile colaborează deja și își coordonează activitățile cu omologii lor internaționali. **OES-urile și omologii lor ar trebui să încheie împreună și alte acorduri cu organismele recunoscute de standardizare din țări terțe și regiuni.**

Acțiuni

- (24) Comisia va continua să **promoveze convergența îmbunătățită către standardele internaționale, utilizarea standardelor voluntare în reglementare și utilizarea inițiativelor sectoriale de convergență regulamentară existentă** în contextul dialogurilor privind reglementarea și al negocierilor comerciale. Comisia va sprijini și va consolida actualele dialoguri privind reglementarea, mai ales cele care includ în mod explicit standardizarea și va investiga posibilitatea de a stabili noi dialoguri cu noi parteneri.
- (25) Comisia va asigura **asistență tehnică** țărilor și regiunilor pentru a încuraja participarea acestora la activitatea de stabilire de standarde internaționale.
- (26) Prin susținerea **experților în standardizarea europeană** în țări cu dimensiune comercială strategică pentru UE, Comisia va consolida cooperarea cu organismele de standardizare a acestora.

- (27) Comisia aşteaptă din partea OES-urilor şi ONS-urilor să avanseze mai multe **propuneri pentru standarde internaţionale în acele domenii în care Europa este lider mondial**. În plus, Comisia cere ca OES-urile să monitorizeze activ performanţa europeană în standardizarea internaţională şi să raporteze anual Comisiei în această privinţă.
- (28) **OES-urile sunt aşteptate să acţioneze împreună în probleme internaţionale** şi să consolideze în continuare cooperarea existentă cu omologii lor internaţionali. Această cooperare îmbunătăţită ar trebui să includă domenii inovatoare de elaborare de standarde şi o mai bună promovare a mecanismelor pentru realizarea de standarde în comun.

8. MONITORIZAREA PROGRESSELOR ŞI ELABORAREA UNEI STRATEGII PENTRU PERIOADA DE DUPĂ 2020

Comisia va începe să pună imediat în aplicare acţiunile care îi revin, în timp ce unele acţiuni ar putea necesita intrarea în vigoare a regulamentului care însoţeşte prezenta comunicare, în mod ideal la 1 ianuarie 2013.

Cel târziu până în 2013, se va lansa o **evaluare independentă** pentru măsurarea şi evaluarea îndeplinirii obiectivelor strategice ale prezentei comunicări. Principalul obiectiv al acesteia va fi să evalueze dacă, într-o perspectivă pe termen lung, sistemul european de standardizare poate să se adapteze la evoluţiile rapide ale mediului şi să contribuie la obiectivele strategice interne şi externe ale Europei, mai ales în domeniul politicii industriale, al inovării şi al dezvoltării tehnologice. De asemenea, evaluarea va examina adecvarea sistemului de standardizare europeană din punctul de vedere al necesităţilor pieţei, al caracterului incluziv şi al reprezentativităţii. În acest context, ea va examina, în plus, ideea de acordare de drepturi de vot în cadrul OES-urilor pentru organizaţii europene selectate care reprezintă IMM-urile şi părţile interesate societale. În plus, evaluarea ar trebui să examineze şi modul în care sistemul de standardizare europeană poate sprijini standardele europene dincolo de piaţa unică, în economia globalizată. De asemenea, Comisia va asigura alinierea deplină la cadrul financiar multianual post-2013 şi la dispoziţiile Regulamentului financiar. De asemenea, evaluarea independentă va forma o bază utilă pentru stabilirea priorităţilor energetice pentru standardizare după 2020. Aceste priorităţi vor oferi o bază solidă pentru politica de standardizare europeană, asigurând că standardizarea va continua să joace un rol important în susţinerea viitorului Europei.

Acţiune

- (29) Cel târziu până în 2013, se va lansa o **evaluare independentă** pentru evaluarea progreselor în sensul îndeplinirii obiectivelor strategice şi pentru evaluarea performanţei actualei guvernante a sistemului european de standardizare. Aceasta va examina măsuri pentru a face ca stabilirea de standarde să se facă mai rapid, mai incluziv şi mai eficient, menţinând, în acelaşi timp, poziţia strategică a UE faţă de principalii noştri parteneri comerciali. De asemenea, aceasta va obţine alinierea la cadrul financiar multianual post-2013 şi la dispoziţiile Regulamentului financiar.